

	28.May	4.Haz	Değişim		28.May	4.Haz	Değişim
BIST-100 Endeksi	1.422	1.433	% 0,8 ▲	EUR/USD	1,2189	1,2165	-% 0,2 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	% 18,78	% 18,90	12 bp ▲	USD/TL	8,5484	8,6563	% 1,3 ▲
Türkiye 5 Yıllık CDS Primi	407	403	-4 bp ▼	EUR/TL	10,4324	10,5460	% 1,1 ▲
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	1.361	1.382	% 1,5 ▲	Altın (USD/ons)	1.903	1.890	-% 0,7 ▼
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	% 1,59	% 1,56	-3 bp ▼	Petrol (USD/varil)	69,6	71,9	% 3,2 ▲

bp: baz puan

Geçtiğimiz hafta Mayıs ayına ilişkin imalat PMI verileri ABD ve Euro Alanı'nda yükseliş kaydederken, yurt içinde tam kapanma önlemlerinin ve yükselen hammadde fiyatlarının etkisiyle 49,3 düzeyine geriledi. ABD'de istihdam verileri de Mayıs ayında ekonomik faaliyete ilişkin olumlu bir görünüm sundu. Euro Alanı'nda Mayıs ayında yıllık TÜFE enflasyonu %2'ye yükselerek Ekim 2018'den bu yana en yüksek seviyesine ulaştı. Petrol fiyatları, küresel petrol talebinde artış yaşanacağına yönelik iyimserliğin güçlenmesiyle beraber haftalık bazda hızlı yükseliş kaydetti. Yurt içinde, Ekim 2020'den bu yana yükseliş kaydeden yıllık TÜFE enflasyonu Mayıs'ta %16,59 seviyesine geriledi. Geçtiğimiz hafta TCMB'nin erken faiz indirimine gideceğine ilişkin endişelerin gündeme gelmesi TL üzerinde baskı yarattı. Bu hafta küresel piyasalarda Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) toplantısı ve ABD'de açıklanacak enflasyon verileri öne çıkıyor. Yurt içinde ise, Nisan ayına ilişkin sanayi üretimi ve istihdam verileri açıklanacak.

ABD'de açıklanan veriler ekonomik faaliyete ilişkin olumlu sinyaller verdi.

ABD'de Mayıs ayında imalat PMI verisi bir önceki aya kıyasla 1,6 puan artarak 62,1'e yükseldi. Endeks 61,5 düzeyindeki piyasa beklentisini de aştı. Bu gelişmede, işletme faaliyetlerindeki tarihi büyüme ile üretim ve yeni siparişlerde kaydedilen rekor düzeydeki artışlar etkili oldu. Bu dönemde ISM imalat dışı PMI verisi de 64 ile tarihi yüksek düzeyine ulaşarak talepteki artışın etkisiyle sektörün güçlü performans sergilediğine işaret etti.

Geçtiğimiz hafta ABD'de açıklanan istihdam verileri, Mayıs ayında istihdam piyasasındaki toparlanmanın sürdüğünü gösterdi. ADP özel sektör istihdam artışı Mayıs'ta beklentileri aşarak 978 bin kişi ile son 11 ayın en yüksek düzeyine çıktı. Haftalık işsizlik maaşı başvuruları 29 Mayıs ile biten haftada 385 bin kişi ile pandeminin başından bu yana ilk kez 400 bin kişinin altına indi. Mayıs ayında tarım dışı istihdam artışı ise, 559 bin kişi düzeyinde gerçekleşerek 650 bin kişilik beklentinin altında kalmasına karşın, bir önceki aya kıyasla olumlu bir görünüm sundu. Mayıs ayında işsizlik oranı da %6,1'den %5,8'e geriledi. ABD Hazine Bakanı Yellen'in geçtiğimiz hafta sonu yaptığı konuşmasında, faizlerdeki sınırlı yükselişin ülke ekonomisi için iyi olacağını söylemesi dikkat çekti.

Euro Alanı'nda yıllık TÜFE enflasyonu Mayıs'ta %2'ye yükseldi.

Mayıs ayında Euro Alanı'nda imalat PMI verisi nihai olarak 63,1'e yükseldi. Bu gelişmede, bölgede koronavirüs kısıtlamalarının gevşetilmesinin etkisiyle güçlenen talep etkili oldu. Nisan ayında %1,6 düzeyinde gerçekleşen yıllık TÜFE enflasyonu artan enerji fiyatlarının da etkisiyle Mayıs'ta %2'ye yükselerek Ekim 2018'den bu yana en yüksek seviyesine ulaştı.

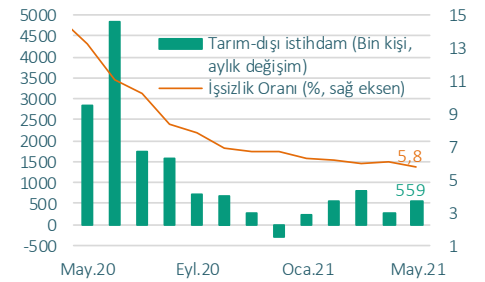
OECD, 2021 yılı için küresel büyüme tahminini %5,8'e yükseltti.

OECD geçtiğimiz hafta başında yayımladığı Ekonomik Görünüm Raporunda, aşılamanın ve ilave mali desteklerin etkisiyle küresel büyüme tahminini 2021 yılı için %5,6'dan %5,8'e, 2022 yılı için de %4'ten %4,4'e yükseltti. Raporda küresel büyümenin dengeli bir görünümün sergilemeyeceği ve ülkelerin aşılama programlarının etkinliğine bağlı olacağı vurgulandı. OECD Türkiye için ise 2021 yılı büyüme tahminini %5,9'dan %5,7'ye indirdi. Kuruluş, Türkiye'nin 2022 yılında ise %3,4 büyüyeceğini öngörüyor.

Petrol fiyatları talebe yönelik iyimser beklentilerle hızlı yükseldi.

OPEC+ ülkelerinin geçtiğimiz hafta gerçekleştirdiği toplantıda, petrol talebinin

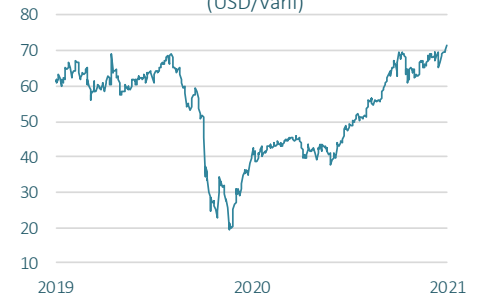
ABD İşgücü Piyasası Göstergeleri

Euro Alanı TÜFE Enflasyonu (yıllık, %)

Brent Ham Petrol Fiyatı (USD/varil)

Kaynak: Datastream

aşılama uygulamalarının hız kazanmasının etkisiyle belirgin iyileşme kaydettiği belirtildi. Üye ülkeler, Haziran ve Temmuz aylarında petrol üretiminin kademeli olarak artacağını, İran'a yönelik yaptırımların kaldırılmasıyla oluşabilecek arz fazlasının artan talep ile dengeleneceğini vurguladı. Söz konusu gelişmeyle beraber, küresel petrol talebinde artış yaşanacağına yönelik iyimserliğin etkisiyle Brent türü ham petrolün varil fiyatı haftalık bazda %3,2 artış kaydederek 71,9 USD seviyesine yükseldi.

Yurt içinde yıllık TÜFE enflasyonu %16,59'a geriledi.

Yurt içinde TÜFE Mayıs ayında aylık bazda %0,89 ile beklentilerin altında artış kaydetti. Ekim 2020'den bu yana yükseliş kaydeden yıllık TÜFE enflasyonu ise %16,59'a geriledi. Bu dönemde yıllık Yİ-ÜFE enflasyonu ise yükselişini sürdürerek %38,33 ile son 2,5 yılın zirvesine ulaştı. Ulaştırma ve giyim yıllık TÜFE artışına en fazla katkıda bulunan gruplar oldu. Yİ-ÜFE'deki artışta ise emtia fiyatlarındaki yükseliş ve TL'deki değer kaybı etkili oldu ([Enflasyon Gelişmeleri raporumuz](#)).

Mayıs ayında yurt içi imalat PMI verisi eşik değer altına indi.

Yurt içinde Mayıs ayında imalat PMI verisi 49,3 ile son bir yıllık dönemde ilk kez eşik değer olan 50'nin altına geriledi. Endeksi, tam kapanma önlemlerinin uygulamaya konulmasının etkisiyle gerileyen üretim ve yeni siparişler ile TL'nin değer kaybetmesinin etkisiyle yükselen hammadde fiyatları aşağı yönlü etkiledi. Böylece endeks, bu dönemde faaliyet koşullarında ılımlı düzeyde bir bozulma olduğuna işaret etti.

Dış ticaret açığı Mayıs'ta yıllık bazda %20,7 genişledi.

Ticaret Bakanlığı tarafından açıklanan geçici verilere göre, ihracat Mayıs'ta yıllık bazda %65,5, ithalat da %54 artış kaydetti. İhracat, serinin başladığı 2015 yılından bu yana en yüksek ikinci Mayıs ayı seviyesine ulaştı. Mayıs'ta dış ticaret açığındaki genişleme yıllık bazda %20,7 düzeyinde gerçekleşti. Ocak-Mayıs döneminde de ihracat bir önceki yılın aynı dönemine göre %38,4, ithalat da %25,3 arttı. Böylelikle ilk 5 ayda dış ticaret açığı yıllık bazda %13,1 oranında daraldı.

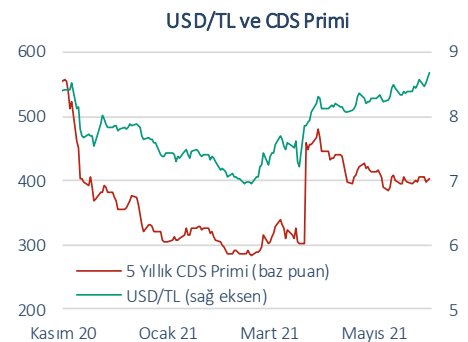
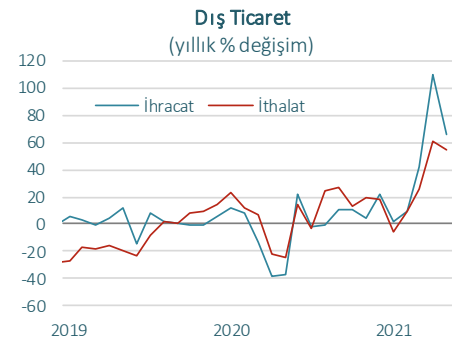
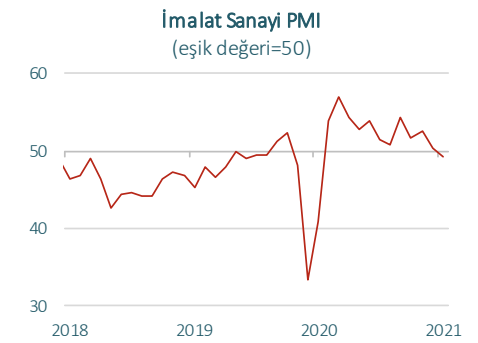
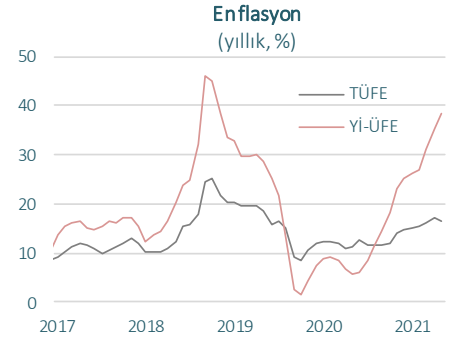
KDV ve stopaj oranlarındaki indirim uygulaması uzatıldı.

Geçtiğimiz hafta Resmi Gazete'de yayımlanan karar ile KDV oranlarının yanı sıra kira ve Türk lirası mevduata uygulanan stopaj oranlarındaki indirim 31 Temmuz tarihine kadar uzatıldı. Bu kapsamda, %20 olan kira ödemelerinde uygulanacak stopaj oranı %10, %18 olan işyeri kiralama, konaklama ve yiyecek hizmetleri ile diğer hizmetlerdeki KDV oranı sırasıyla %1 ve %8 olarak uygulanmaya devam edilecek. TL mevduat hesaplarına %0-%5 aralığında sağlanan stopaj desteği de sürdürülecek. Geçtiğimiz hafta BOTAS'ın yayımladığı tabloya göre, doğalgazda konut ve sanayi abone gruplarının tarifelerinde %1, elektrik üretim amaçlı santrallerin tarifesinde %5 artışa gidildi.

Finansal piyasalar...

Küresel piyasalarda enflasyon gelişmeleri ve para politikalarına ilişkin açıklamalar gündemin ilk sıralarında yer almayı sürdürüyor. Geçtiğimiz hafta yurt içi piyasalarda TCMB'nin önümüzdeki aylarda faiz indirimine gidebileceği yönündeki görüşlerin gündeme gelmesinin etkisiyle dalgalı bir seyir izlendi. Bu gelişmeyle beraber USD/TL yeni tarihi yüksek seviyelerini test etti. TCMB Başkanı Kavcıoğlu'nun geçen haftaki konuşmasında piyasalardaki para politikasında erken gevşemeye gidileceği yönündeki beklentilerin tamamen ortadan kalkması gerektiğini ifade etmesi TL'yi bir miktar destekledi. USD/TL haftalık bazda %1,3 artarak Cuma günü 8,66 seviyesinde gerçekleşti.

Bu hafta küresel piyasalarda ECB toplantısı ve ABD'de açıklanacak enflasyon verileri öne çıkıyor. Yurt içinde ise, Nisan ayına ilişkin sanayi üretimi ve istihdam verileri açıklanacak.

Kaynak: Datastream, TCMB, Ticaret Bakanlığı, TÜİK

Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
7 Haziran	TR Hazine Nakit Dengesi	Mayıs	-	-13,29 milyar TL
	Euro Alanı Sentix Güven Endeksi	Haziran	26,0	21,0
	Çin Dış Ticaret Dengesi	Mayıs	45,5 milyar USD (G)	42,9 milyar USD
8 Haziran	ABD Dış Ticaret Dengesi	Nisan	-69,0 milyar USD	-74,4 milyar USD
	Euro Alanı GSYH Büyüme, revizyon	2021 Ç1	-%1,8	-%1,8
	Almanya Sanayi Üretimi, aylık	Nisan	%0,7	%2,5
9 Haziran	Hazine İç Borç Ödemesi	Haziran	23,56 milyar TL	-
	7 Yıl Vadeli TLREF'e Endeksli Tahvilin Yeniden İhracı	Haziran	-	-
	Çin Tüketici Fiyat Enflasyonu, yıllık	Mayıs	%1,6	%0,9
10 Haziran	TR İşsizlik Oranı	Nisan	-	%13,1
	ABD Tüketici Fiyat Enflasyonu, yıllık	Mayıs	%4,7	%4,2
	ECB Toplantısı	Haziran	%0,0	%0,0
11 Haziran	TR Sanayi Üretim Endeksi, yıllık	Nisan	-	%16,6
	TCMB Beklenti Anketi	Haziran	-	-
	ABD Michigan Tüketici Güven Endeksi, öncü	Haziran	84,0	82,9

(G) Gerçekleşme

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bölüm Müdürü ve Başekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Hatice Erkiletliođlu
Müdür Yardımcısı
hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Kaan Tuncalı
Uzman Yardımcısı
kaan.tuncali@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.